Emlékeztető

Esemény:	Vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés területi vitafóruma 1-14 Velence alegységen
Dátum:	2009.07.16. 10:00
Helyszín:	Polgármesteri Hivatal, Tanácskozóterem Gárdony, Szabadság u. 20-22.
Facilitátor:	Kelen Gábor
Emlékezető Készítő:	Börcsök Áron
Előadók:	**Kelen Gábor** (Respect Kft.), **Horváth Angéla** Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
Résztvevők:	Jelenléti ív (51 fő)
Napirend:	**09:30 – 10:00** Regisztráció **10:00 – 10:05** Köszöntő: Kelen Gábor (Respect Kft.) **10:05 – 10:10** Köszöntőt mond Kumánovics György műszaki igazgatóhelyettes Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság **10:10 – 10:15** Program ismertetése: Kelen Gábor (Respect Kft.) **10:15 – 10:45** Javaslat a jelentős vízgazdálkodási problémákat megoldó intézkedésekre a Velencei-tó vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységen Előadó: Horváth Angéla Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság **10:45 – 11:40** A bemutatott intézkedési javaslatok megvitatása Párbeszéd, vita a résztvevők és szakértők bevonásával (vélemények, kérdések és válaszok) *Szakértők*: a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, a Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság valamint az Öko Zrt. vezette Konzorcium szakemberei **11:40 – 12:00** Kávészünet, Büféasztal **12:00 – 12:50** A bemutatott intézkedési javaslatok megvitatása (folytatás) **12:50 – 13:00** Összefoglalás, a fórum zárása

Az egyes előadások után és a program végén elhangzott hozzászólások, kérdések és válaszok összesítése:

1. Szaniszló Elemér (CÉF):
   - Írásban is reagálni fogunk a vizeink.hu oldalon.
   - Már a 70-es években is komoly kutatások folytak itt, remélem a tervezők ezeket ismerik. A kutatásokra alapozva már akkor elindítottuk a vízjavító programunkat.
   - A Duna a biztos forrás, a vízpotlás lehetősége. A területen kevés a víz, célszerű lenne a mezőgazdaság számára az öntözővizet a Dunából hozni.
   - Kápolnásnyéken a szeméttelep ott van a vízfolyásban. A monitorozása megszűnt. Ez és a többi ilyen hulladéklerakó komoly veszélyt jelent a vizekre.
   - Szerintem nem lesz annyi pénz, amivel a felsorolt intézkedéseket meg lehetne valósítani. Mindig csak tervek készülnek, de a forrásokat nem látom bizosítva.
   - Ne csak mindig tervezzünk, hajtsuk is végre a terveket.

- Ne a karsztvizeket használjuk fel ivóvízre, azt hagyjuk meg forrásoknak, a természetnek.

2. Kis Ernő Csaba (Hajta-menti Zöldek):
    - 40 évvel ezelőtt jómagam készítettem el a Tó növénytérképét. Ezt a felmérést szívesen megismételném.
    - A víztározók ökológiai szempontból nem szolgálják a Velencei-tó érdekét. A párologtató felületet, sókoncentrációt megnöveli hosszú távon.
    - Az hangzott el, hogy a madárrezervátummal kapcsolatban terv készül. Ez jó, de arról mindig elfelejtkeznek, hogy Európa egyetlen tavi úszóláp területe a tavon található, ezt nem szokták figyelembe venni.
    - A tározókban nyáron egyetlen deciliter vizet nem szabadna megtartani. A magas sótartalom csökkentésére a tó vizét a tározóból frissiteni kellene, erre lehetne felhasználni.
    - Egységes, kiterjedt védelmi területet kellene létrehozni a tó körül.
3. Szabó Krisztián (Dinnyési Tógazdaság):
    - A Dinnyési Tógazdaságot többször éri támadás, működésével kapcsolatban. Ezek sokszor megalapozatlanok.
    - Úgy érzem, hogy a víz minősége nem csak viz kémiai paramétereiből áll és vízművektől függ. Tény, hogy a gazdaság vizet igényel és ezt biztosítani kell, de a gazdaság vízi életmódot biztosít számos élőlénynek és így ökológiai szerepet is betölt a környéken.
    - Komplexebben kellene vizsgálni a kérdést és az igények és lehetőségek figyelembe vételével kellene a tervet elkészíteni.
    - Nem bocsátunk szennyvizet ki, ez tévedés.
    - Nem szabad háttérbe szorítani a civilizációs igényeket, figyelembe kell venni a turizmus lehetőségét. A gazdálkodók és rendeletalkotók közötti együttműködés fontos.
4. Horváth Angéla (KÖDU-Kövizig):
    - A keretirányelv szerint figyelembe kell venni a társadalom igényeit is az ökológiai szemléletmód mellett.
    - Nem akarjuk a műtárgyakat elbontani, erről szó sincs. A tervezett intézkedések a vizek jó állapotának elérését hivatottak szolgálni.
5. Szabó Krisztián:
    - Sok vád ér minket, ezért szólalok fel.
    - Sok az érdek ezen a környéken, ezek ütköznek ezért egy – divatos szóhasználattal élve – fenntartható gazdálkodást és életet kellene itt megteremteni.
6. Purgel István (Horgyász Szövetség):
    - Örülök, hogy a halgazdálkodás és horgászat is megjelenik ezekben a tervekben.
    - Meg kell találni a vízgyűjtőnek és a Velencei-tónak az állapot egyensúlyát. Ehhez szerintem több vizet kellene tárolni a tározókban.
    - A feltétel is legyen meg a jó halászathoz (a jó gyakorlathoz). Nagy a feliszapolódás a Pátkai tározón. Ezt meg kellene szüntetni.
    - A nádállomány felülvizsgálata szükséges. A horgászokat gyakran befolyásolja a nádállomány, ez gazdálkodás kérdése is.
7. Gyenei Lajos (Pátka Önkormányzat):
    - Mezőgazdasági múltal rendelkezem.
    - A Kárpát-medence sok vizet kap szomszédaitól, de még többet kienged a Fekete-tenger felé (többet, mint kellene). Sivatagosodás felé tartunk, ezért a tárolt vízkészletet meg kellene duplázni. Ez az egész országra, és a Velencei-tóra is vonatkozik. A Pátkai tározóban kétszer annyi vizet lehetne tárolni egy kisebb beruházással (eggyenletes mélységet kellene kialakítani). A tározó jóléti funkcióját is növelni lehetne ezzel.

- A rétegvonalas művelést és altalaj lazítást szorgalmazni kellene a mezőgazdaságban az erózió csökkentése és a talaj jobb vízfelvétele érdekében.

8. Turbók János (Agárdi Pop Strand):
    - Gratulálok az előadáshoz. A mostani Fórum lehetőséget ad a véleménynyilvánításra.
    - Amikor a tó vízszintje lecsökkent, mert száraz időszak volt a Dinnyési Tógazdaság is kivette a vizet és komoly problémát okozott. Az ilyen halnevelőt a Duna mellé kellene tenni.
    - A horgászok ne etessenek, mert szennyezik vele a vizet. A Pátkai víztározó tartalék vizet tartalmaz, nem a horgászokért van.
    - Nincsenek megfelelő törvények pl. nádtörvény. A nádgazdálkodás nagyobb hangsúlyt kellene, hogy kapjon, több nád kellene.
    - Nincsenek leosztva feladatok. Az önkormányzatokat jobban be kellene vonni.
    - A hattyúk garázdálkodnak a tóparton, erre is oda kellene figyelni, mert a turizmus sok itt élő egyetlen megélhetési forrása.
9. Szabó Gábor (VVTFT):
    - A tanácsülésen már vitattuk a kérdést. Nem látjuk, hogy hol lesz ennek a törekvésnek az összhatása. Összegzéseket szeretnénk kapni. Nem látjuk, hogy a távlati hatások pl. kotrás milyen eredményeket fognak hozni. Ez a folyamat még csak probléma felvető.
    - Nem ismerjük, hogy a társadalom terhelő hatása meddig vihető el a Velencei tavon. A sport tevékenység érdekei homályosak. A természetes strandok esetén a tömegturizmus jellemző, mi az a mérték amin túl a turizmus ne növekedjen, mert komolyan károsítja a környezetet?!
10. Sziget Szilvia (Angelika Egyesület):
    - A Velencei-tó jövője szempontjából fontos a turizmus, az itt élők ebből élnek, de a vízminőséget nem javítják a nagy beruházások. Az ökoturizmus felé kellene elindulni, de mi ennek ellenkezőjét látjuk.
11. Sebestyén András (MOHOSZ):
    - Kevés a vizünk a vizgyűjtőn.
    - Nagy a szervesanyag terhelés. Ezzel kevesen foglalkoznak. A jó horgászati gyakorlatot nehéz értelmezni. A halászati jogot gyakorlók állítják be a halállományt, ez sok törvény szabályozza, de nem mindegy, hogy ezek a fajok növelik vagy csökkentik a szervesanyag tartalmat.
    - Sok kis horgásztó is működik a környéken, ezeket is alá kellene rendelni a Velencei-tó érdekeinek.
12. Dörömbözi Péter (Öreghegyért Egyesület):
    - A tavasz végén majdnem kiszáradt a Dinnyési rész és a környék halastavaira jártak át a nagy madarak. Ez komoly károkat okoz a halállományban
    - A Gigaberuházások eröltetése hibás, nem szakértők eröltetik, hanem politikusok, gazdag vállalkozók. Pl. Börgöndi repülőtér. A Nabucco vezeték, amit itt akarnak elvinni, teljesen tönkretenné a környéket. Nem lehet Fejér megyén olyan útvonalat találni a Nabucconak, ami ne sértené valamelyik vízgyűjtő terület érdekeit.
    - Növelni kellene a vízgyűjtő területeket pl. a Tiszató jó beruházás volt. Ökológiai és társadalmi szerepe egyformán kedvező hatású volt.
    - Csákváron az ipari park helyett inkább víztározót kellene építeni.
13. Újvári József (Zámoly, Önkormányzati Hivatal):
    - A vízgyűjtőn a források lényegi javítására lenne szükség. A Burján árok menti források elapadnak, mert a kifolyásuk nem biztosított.
    - Egyetértek, hogy a tározók befogadó képességet növelni kell, de nem a vízfelület növelésével. A tározók méretét úgy kell növelni, hogy a vízfelületük jelentősen ne növekedjen.
    - Élni és élni hagyni – az itt lakók érdekeit is figyelembe kell venni.

14. Kumánovics György (KÖDU-Kövizig):
    - A vizek jó állapotát megcélzó intézkedésekről beszélgetünk, nem cél az egész vízgyűjtő vízgazdálkodás kérdéseinek megbeszélése. A vízvissztartás kérdése ezeken túlmutat.
    - A konzultációs anyagban benne vannak a vizgazdálkodási kérdések. A legtöbb ország megpróbálja kitolni a intézkedések megvílósítását, halasztást kér sok tekintetben.
    - Veyük figyelembe a tervezésnél az anyagi teherbíró képességünket, ne legyünk megalomániásak.
    - Konszenzusos tervezés fontos. Nem baj, ha minden probléma előkerül, de a cél a jó állapot elérése.
    - A szabályozásokat hogyan tesszük mellé, ez nagyon fontos. Az érintettek be lesznek vonva a tervezésbe ez ennek a Fórumnak is célja.
15. Kis Ernő Csaba:
    - Tározható vízmennyiség nincs. Annak idején kiszámoltam a maximális vízállások átlagát, nem éri el a 160 cm-es vízszintet. Ez most 165-ben lett meghatározva és ez jó. Ha a tározókat nem rendeljük a tó érdekei alá, rövidesen nem lesz tavunk.
16. Róderer Miklós (polgármester, Csákberény):
    - Minden község részesül a tó környékén az anyagi értelemben vett hátrányokból, míg az előnyökből csak a tó mellettiek.
    - Minden településen elkészültek a rendezési tervek. Ezeket figyelembe kellene venni.
    - A szántásnál a mélytalaj javítás fontos lenne.
    - Csak hátrányunk van, de mindenből az előnyt is szeretnénk – másképp a képviselő testület nem fogja megszavazni a javaslatokat.
    - Magyarországon az ivóvíz csapból érkezik. Száraz helyen vagyunk. Többet eresztünk ki vizet mint amennyit kötelességünk lenne, ez luxus.
    - Ki lehetne mosni a sót a Velencei-tóból megfelelő beruházásokkal.
    - A Nabuccot nem kell komolyan venni.
17. Mészáros Vilmos (MGSZÖV., Csákvár):
    - Száraz a Velencei-tó vízgyűjtő területe. Csákváron, amikor a szennyvíztisztítás kiépült, a korház veszélyes szennyvíz bevezetése miatt szennyvize a Duna Vízgyűjtőjébe került, akkor erről döntöttek. Ma már a korház nem úgy működik, a tisztított vizet a tó felé kellene levezetni, ez plusz vízforrás lenne egy ilyen száraz területen.
18. Szachez Gábor (Vértesaljai Vízi Társulat):
    - Klímaváltozások hatása nem jött elő az anyagban. A szélsőségesebb klímát figyelembe kell venni a tervekben. Az intenzív csapadékot nem tudjuk elvezetni, ugyanakkor szárazság van. Záportározók létesítésére lenne szükség.
    - A parti sávokról szóló törvény rendelkezésre áll, de nem tudjuk érvényesíteni, mert van ahol volt kisajátítás, van ahol nem.
19. Turbók János:
    - A Velencei-tó vizhiányos terület. Azért, mert most jó a víz, ne felejtsük el, hogy volt itt rossz, algás víz is. Gyakorlati dolgot várunk: nádgazdálkodás, iszap kotrás, víztakarékosság stb.
20. Füri Béla (polgármester, Pátka):
    - Nézzük meg a minimális vízszinteket ami elegendő az érdekelteknek (halászat, turizmus, lakosság, mezőgazdaság). A mostani 4m 10 cm helyett 4m 50cm szeretnénk kérni. Választ is kérek, milyen akadálya van ennek?
21. Szabó Gábor:
    - A termálvízkészlettel kapcsolatban szólnék, ennek kitermelése nincs leszabályozva, fogyasztása nincs kontrollálva. A beruházásnak megvannak a szabályai, ezt a beruházó vállalja fel költség szinten is. A kibocsátás oldalán is

a megfelelő minőséget biztosítjuk. Több termálvizet kértünk a Vízügyi hatóságoktól, de nem kaptunk. Több kútfúrási igény van bejelentve a területen. Minden kútfúrási esetén a mi cégünk végezze el a méréseket és ha kiderül, hogy van pótvíz akkor megkaphatjuk, de ez nem így működik. Nem új fürdők kellenek, hanem a régiek fejlesztése.

22. Szaniszló Elemér:
    - Termálvíz kutatás volt még a 70-es években és szerencsére találtunk. Komplex geofizikai kutatást végeztünk 1973-ban. Azóta sok vizsgálatot rendeltek meg. Egy új beruházó, új terveket rendel és természetesen számára kedvező eredményt hoz ki. A kutak negatívak, villamos energiával kell kitermelni, besajtolni és keringetni, ennek gazdaságosságát is figyelembe kell venni.
23. Gyenei Lajos:
    - A kőrakási lereresztő zsilip fenékeresztős, a leülepedett iszap belemosódik a Velencei-tóba. Javasoljuk, hogy 4 m 50cm magasságban induljon meg a víz ami már tiszta.
    - A kábelgátat vízzárógáttá kellene alakítani, ami a madarak számára is hasznosabb lenne.
    - A víztározók vizének 50 %-a leereszthető legyen (a vízügy rendelkezzen felette), de a maradék megmaradhatna a gazdálkodónak.
    - Pénz hiányában is fogalmazzuk meg az igéneyinket!
24. Pálmai Ottó (Fejér megyei MgSzNTI):
    - A mezőgazdaság diffuz terhelését árnyaltabban fogalmaznám meg. Volt egy monitoring program, miszerint a terhelés kizárólag település eredetű és nem a mezőgazdaságból származik. Az évtizedek óta felhalmozódó információkat figyelembe kellene venni. Azóta a műtrágya felhasználásunk jelentősen csökkent. Az erózió hatására a talajjal együtt lehet, hogy mozog a tó felé, de nem ez a jelentős.
    - Az autópálya mentén a benzinkutak szerintem többet terhelnek mint az út forgalma.
    - Egy traktor lerakat működik a MOL kút mellet, az Északi parton. Ezekből a traktorokból komoly veszélyes anyag kerülhet ki a környezetbe veszélyeztetve a közeli tavat is.
25. Tóth István (polgármester, Gárdony):
    - Az anyagi források nem elegendőek. A hatóságok abban érdekeltek, hogy ne legyen rend és büntetni tudjanak. A part a miénk, a kezelési jog a miénk, a meder a vagyonkezelője, így nem tudunk továbblépni.
    - Nem megaberuházásokra van szükség, hanem az itt élőknek kellene segíteni. Az ökoturizmushoz kellene támogatást kapnunk. Egy külföldi befektető nem ökoturizmust akar itt csinálni, ez egyértelmű. A Fertő tó a példa, hogy Ausztriában hogyan kezelik ezeket a kérdéseket.
    - A termálvíz vita tárgyát képezi. 1000 m3, ami kitermelhető, nem lehet újabb fürdőket telepíteni ide.
26. Kiss Ernő Csaba:
    - Ebben a térségben csak az ökoturizmus jöhet szóba
27. Kumánovics György:
    - A klímaváltozással intézkedési szinten nem lehet mit kezdeni. Figyelembe kell venni és a tervekbe beépíteni, amennyire lehetséges.
    - A Velencei tavon 5-6 évente megismétlődik a nádfelmérés. Ez az idén is megvalósul. Erre a források biztosnak látszanak.
    - Sok hasznos hozzászólást kaptunk, köszönjük, a vizek jó állapotába hozásánál ezt figyelembe fogjuk venni

Elhangzott vélemények összefoglalása:

- A vízgyűjtő alapvető problémája a kevés víz. A vízvisszatartás szerepe fontos, ennek módja vitatott
- A meglévő víztározók sok vizet vonnak el a Velencei-tótól. Szükséges lenne egy minden érdekelt számára elfogadható vízmegosztási megállapodás
- A térségben élők igényeit fokozottabban figyelembe kell venni
- A turizmusban az ökoturizmus kapjon szerepet, ebben érdekeltek az itt élők is.
- Ne legyenek giga méretű beruházások a környéken.
- Záportározók létesítésével, az intenzív csapadék megfogásával csökkenteni lehet az eróziót és növelni a vízkészletet
- Több termálvizet hasznosító létesítményre nincs szükség, mert nem lehet több termálvizet kinyerni. A meglévő létesítmények nagyobb termálvíz felhasználási igényének kielégítése kérdéses.
- A horgászat és halászat igényeit is figyelembe kell venni, a jó vízminőség megtartása mellett
- Jobb nádgazdálkodásra van szükség
- A mezőgazdaság nem kizárólagos okozója a vizek nitrát terhelésének, meg kell vizsgálni a települési terhelést is ebből a szempontból
- A mezőgazdaságban el kell érni a megfelelő műveléságak használatát a jó vízminőség elérése, a bemosódás csökkentése érdekében
- A szennyvizeket és a hulladékot a szabályoknak megfelelő módon kell tárolni és kezelni.

Vízgyűjtő-gazdálkodási Fórum, Gárdony, 2009. július 16.

	Képviselő	Szervezet	Irányító szám	Település	Cím	Email	Telefon	Aláírás
1	Herke Zoltán	NymE-EMK						
2	TÓTH ADÉLA	KÖDU KÖVIZIG						
3	Kumánovics György	— " —						
4	Tóth Sándor	— " —						
5	KELEN GÁBOR	RESPECT						
6	Bözsök Ákos	Respect Kft.						
7	Horváth Attila	KÖT-VÍZIG						
8	Kovi Zsolt	— " —						
9	SZALAI BÁLINT	FM Agrárkamara						
10	MEGYLESI GABRIELLA	DUNAÚJVÁROSI ÚT.						
11	Vidovenyecz Vivien	KÖDUKÖVIZIG						
12	Dr Farkas Péter	— " —						
13	Komáromi - Fekete Éva	— " —						
14	Csuhány Péter	FMH						
15	Sebestyén András	MOHOSZ						
16	Dr Szilárd György	— " —						
17	Csvári József	Zámoly Önk.						

	Képviselő	Szervezet	Irányító szám	Település	Cím	Email	Telefon	Aláírás
18	Bogáth [illegible]	Dunántúli V.Z.T.						
19	MÉSZÁROS VILMOS	MGSZÖV. CSÁKVÁR						
20	Jíjás István	Hidrológiai Társaság						
21	FINT PÉTER	FM MGSH Földm. Ig						
22	Wágner Mátyás	-"-						
23	Purgel István	Honvédi Hidrológia						
24	Palmai Géza	FmMgSzNTI						
25	NAGY IVETT	Fejér Megyei ÖKI						
26	SZAMISZNÓ ELEMÉR	CÉF						
27	RITTER Péter	DINPI						
28	SZABÓNÉ KELEG	FMgAHNTI						
29	HOROSZNÉ GULYÁS MARGIT	NYME-GEO						
30	Czócher Gábor	Vízügyi Vízi Társulat						
31	[illegible]	ÁNTSZ Szolnok						
32	Vas István	Magyarország Önkormányzat						
33	[illegible]	Gödöllő ÖKI						
34	Szabó Gábor	VVTFT						

	Képviselő	Szervezet	Irányító szám	Település	Cím	Email	Telefon	Aláírás
35	Falmy Ferenc	KOIZU KÖVIZIG.TO						
36	Fürji Béla	Pátka Öko						
37	Gyenei Lajos	Pátka Öko						
38	NAGY Lajos	Polgármesterek						
39	TÓTH ANITA	VELENCE VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA						Tóth Anita
40	~~ZEREBÉC~~ LAJOS	~~FEJÉRVÍZ~~						
41	Mizsei dr. Nyitrai	NymE Geoinformatika Kar						
42	TURBÉKI JÁNOS	AGÁRDI POP STRAND						
43	Szabó Krisztián	Dinnyési Tőgazdaság HALIERNŐR						
44	Rigó Ildikó	Angyalföld Egyesület						
45	Fülöp	Bándony Ökorvidék						
46	Kiss Ernő Csaba	Hévízi-menti Zöldek						
47	NAGY BARBARA	FÖKA						
48	MEZŐ ÁGNES	FÖKA						
49	Katona Otto	Vizterv Alba Kft.						
50	DÖRÖMBÖZI PÉTER	ÖREGHEGYÉRT EGYESÜLET						Dörömbözi Péter
51	Kovács Bence	FÖKA						

PÓLGÁRMESTERI HIVATAL
GÁRDONY